

ब्रुवतस्तत्र मे वाक्यं धर्मार्थसहितं हितं । निशम्य पार्थिवाः सर्वेनाना जनपदेश्वराः । २७०५
 त्वयि सम्प्रतिपत्यन्ते धर्मात्मा सत्यवागिति । तस्मिंश्चाधिगमिष्यन्ति यथा लोभादवर्त्तत ।
 गर्हयिष्यामि चैवैनं पौरजानपदेश्वपि । वृद्धबालानुपादाय चातुर्वर्त्ये समागते ।
 शमं वै याचमानस्त्वं नाधर्मं तत्र लस्यसे । कुरुन् विगर्हयिष्यन्ति धृतराष्ट्रश्च पार्थिवाः ।
 तस्मिंलोकपरित्यक्ते किं कार्यमवशिष्यते । हते दुर्योधने राजन् यदन्यत् क्रियतामिति ।
 यात्वा चाहं कुरुन् सर्वान् युष्मदर्थमहापयन् । यतिये प्रशमं कर्तुं लक्षयिये च चेष्टितं । २७१०
 कौरवाणां प्रवृत्तिश्च गत्वा युद्धादिकारिकां । निशम्य विनिवर्त्तिये जयाय तव भारत ।
 सर्वथा युद्धमेवाहमाशंसामि परैः सह । निमित्तानि हि सर्वाणि यथा प्रादुर्भवन्ति वै ।

मृगाः शकुन्ताश्च नदन्ति घोरं हस्यश्चमुखेषु निशामुखेषु । घोराणि रूपाणि तथैव चाग्निर्वर्णान् बह्वन् पुष्यति घोररूपान् ।
 मनुष्यलोकचयकृतुघोरो नो चेदनुप्राप्त इवान्तकः स्यात् । शस्त्राणि यन्त्रं कवचाश्चांश्च नागान् हयान्श्च प्रतिपादयित्वा ।
 योधाश्च सर्वे हतनिश्चयास्ते भवन्तु हस्यश्चरथेषु युक्ताः । साङ्गामिकं ते यदुपार्जनीयं सर्वं समग्रं कुरु तन्नरेन्द्र । २७१५
 दुर्योधनो न ह्यलमद्य दातुं जीवन्तुवैतन्नृपतेः कथञ्चित् । यत्ते पुरस्तादभवत् समृद्धं द्यूते जितं पाण्डवमुख्यराज्यं ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतापर्वणि कृष्णवाक्ये द्विसप्ततः अध्यायः ॥ ७२ ॥

॥ भीमसेन उवाच ॥ यथा यथैव शान्तिः स्यात् कुरुणां मधुसूदन । तथा तथैव भाषेया मास्य युद्धेन भीषथैः ।

अमर्षी जातसंरम्भः श्रेयोदेषी महामनाः । नोगं दुर्योधनो वाच्यः सान्त्वैवैनं समाचरेः ।

प्रकृत्या पापसत्त्वश्च तुल्यचेतास्तु दस्युभिः । ऐश्वर्यमदमत्तश्च कृतवैरश्च पाण्डवैः ।

अदीर्घदर्शी निष्ठूरी चेत्ता क्रूरपराक्रमः । दीर्घमन्युरनेयश्च पापात्मा निहतिप्रियः । २७२०

सिथेतापि न भज्येत नैव जह्यात् स्वकम्मतं । तादृशेन शमः कृष्ण मन्ये परमदुष्करः ।

सुहृदामप्यवाचीनस्त्यक्तधर्मा प्रियानृतः । प्रतिहन्येव सुहृदां वाचस्यैव मनांसि च ।

स मन्युवशमापन्नः स्वभावं दुष्टमास्थितः । स्वभावात् पापमभ्येति त्वणैश्च द्वेवोरगः ।

दुर्योधनो हि यत्सेनः सर्वदा विदितस्तव । यच्छीलो यत्स्वभावश्च यदलो यत्पराक्रमः ।

पुरा प्रसन्नाः कुरवः सहपुत्रास्तथा वयं । इन्द्रज्येष्ठा इवाभूम मोदमानाः सवान्धवाः । २७२५

दुर्योधनस्य क्रोधेन भारता मधुसूदन । धत्स्यन्ते शिशिरापाये वनानीव ऊताशनैः ।

अष्टादशमे राजानः प्रख्याता मधुसूदन । ये समुच्चिच्छिदुर्जातीन् सुहृदश्च सवान्धवान् ।

असुराणां समृद्धानां ज्वलतामिव तेजसा । पर्यायकाले धर्मस्य प्राप्ते कलिरजायत ।

हैहयानामुदावर्त्ता नीपानां जनमेजयः । वज्रस्तालजहानां क्रमीणामुद्धतो वसुः ।

अजविन्दुः सुवीराणां सुराष्ट्राणां रुषर्द्धिकः । अर्कजश्च बलीहानां चीनानां धैतमूलकः । २७३०

हयग्रीवो विदेहानां वरयुश्च महौजसां । बाहुः सुन्दरवंशानां दीप्ताक्षाणां पुरुहरवाः ।

सहजश्चेदिमत्स्यानां प्रवीराणां वृषध्वजः । धारणश्चन्द्रवत्सानां मुकुटानां विगाहनः ।

समश्च नन्दिवेगानामित्येते कुलपांसनाः । युगान्ते कृष्ण सम्भूताः कुलेषु पुरुषाधमाः ।